

Barmhartige Samaritaan 2020

Het cultureel-religieuze erfgoed van een christendemocratische partij gaat diep. En dat is goed, want wat is mooier dan een beetje diepgang in de politieke ‘dagkoersen’. Neem de uitspraak: “... in zoverre gij dit aan één van deze Mijn minste broeders gedaan hebt, hebt gij het Mij gedaan” (Mattheus 25: 40 en 45). Ik ben van origine pedagoog en denk bij deze tekst automatisch aan de ‘stille slachtoffers’ van de huidige coronacrisis: kinderen in probleemgezinnen.

Peter Cuyvers
projectmedewerker
bij het WI

Zij groeiden al onveilig op, hadden vaak te maken met fysieke en psychische mishandeling, en zijn de afgelopen maanden letterlijk buiten beeld geraakt bij hun leerkrachten en hulpverleners. Dit ook nog als ‘klap op klap’, want als effect van de marktwerking in de zorg zijn - zo werkt een markt nu eenmaal - degenen met de minste middelen en mogelijkheden in de afgelopen jaren het eerst uit de herberg van de zorg ‘verwijderd’. Dat is democratisch gebeurd, maar het zal nooit christelijk worden.

Met het citaat over de ‘minste broeders’ is immers onverbreekelijk het verhaal van de Barmhartige Samaritaan verbonden, die belangeloos hulp verleende. Uit mijn eigen ervaringen weet ik hoeveel Samaritanen onze samenleving kent. Ik zal nooit vergeten hoe door een lokale kerkgemeenschap een gezin dat ‘tussen de regels’ viel en dus door geen enkele instelling geholpen werd er in drie maanden volledig bovenop was, inclusief een baan voor de alleenstaande moeder. Dat geeft hoop, want het kan dus wel degelijk, als we maar in staat zijn om *naar deze gezinnen toe te gaan*.

Daarom pleit ik voor een moderne Samaritaanse aanpak, die ik maar even - om in het jargon te blijven - S2.020 noem. De gezinnen die we moeten helpen liggen immers niet langs de weg, maar zitten thuis. Veel hulpverleners (en leerkrachten, jgz-artsen, etc.) weten wie het zijn, maar zeker onder de aangescherpte privacyregels is het nog moeilijker om gegevens met elkaar uit te

wisselen. Er is wetgeving voor dit probleem in de maak, maar dat gaat nog jaren kosten. Toch zijn er op dit moment al mogelijkheden om deze gezinnen actief op te sporen, vooral voor *gemeenten*, die op dit moment ook de formele verantwoordelijkheid daarvoor hebben. Bijvoorbeeld door het bereik van de zogenaamde Verwijsindex Risicjongeren (VIR) uit te breiden naar het onderwijs en de Jeugdgezondheidszorg (JGZ), die vaak (nog) niet aangesloten zijn. Onder bepaalde condities is het zelfs mogelijk om gegevens uit de sectoren zorg en onderwijs te verbinden met die uit de veiligheidssector. Gemeenten die dit willen kunnen daarbij zelfs advies krijgen van het Ministerie van Justitie, waar een speciale eenheid voor multiprobleemgezinnen is ingericht. De cijfers - recent ook gepresenteerd aan de Tweede Kamer - zijn keihard: tussen de 1 en 2 % van de gezinnen in elke gemeente behoren tot de groep van ‘multiprobleemgezinnen’, en doen dat al vijf jaar of langer. Met ongelooflijke schade voor de kinderen die in deze omgeving opgroeien.

Ik geloof in de noodzaak van de inzet van miljarden om de economie te ondersteunen. In vergelijking daarmee moeten de miljoenen die nodig zijn om als overheid de rol van Moderne Barmhartige Samaritaan te vervullen, actief op zoek te gaan en actief te helpen, mogelijk zijn. Maar mishandelde kinderen hebben nu eenmaal geen lobby. Bij dezen dus: laat ze niet onder de sociale radar blijven als we onze samenleving weer opbouwen. •

In deze rubriek bespreken medewerkers van het Wetenschappelijk Instituut bij toerbeurt een actueel thema vanuit christendemocratisch perspectief

Reageren op dit artikel?
peter.cuyvers@wi.cda.nl